

297-92 / KDT-D

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI / 172

İSLÂM'DA İNSAN MODELİ
ve
HZ. PEYGAMBER ÖRNEĞİ
(Kutlu Doğum Haftası : 1993)

ANKARA 1995

Muhterem dinleyenler,

Kur'ân-ı Kerim, evrendeki bütün varlıkların erkek ve dişi olmak üzere çift yaratıldığını haber verir⁽¹⁾. Hatta nebatlarda bile bu özellik vardır. Üstelik varlıklar arasında cinsî cazibe kanunu, karşı cinse meyil ve arzu duygusu da konmuştur. Hayatın ve cinsin devamı, genel bir ifade ile kâinat makinasının çalışması, Law Sex denen eşlik kanununa bağlanmıştır.

İnsan, evrende en kâmil varlıktır. Çünkü akıl sahibidir. İnsanla ilgili bütün kurumlar da, diğer varlıklara nisbetle en kâmil bir seviyede olmalıdır. Erkek ve kadın ilişkileri açısından da, diğer varlıklarda olmayan en kâmil bir seviye düşünölmelidir. İşte bu açıdan bakıldığında âile; varlıklar içerisinde sadece insana özel en kâmil bir kurumdur.

Erkek ve kadın cinsinin ilişkisi konusunda insan, sadece evlilik yoluyla hayvandan ayrılmaktadır. Hayvanda da cinsî arzu vardır. Ama bu arzunun tatmini konusunda onu bağlayan hiçbir kayıt yoktur, çünkü o hayvandır. Ama âile insanı bağlar.

İslâmın aileye bakışını arzetmeden önce, getirdiği ölçülerin kıymetini anlayabilmek için o dönemin dünyasına kısaca bir göz atmakta fayda vardır.

Hız. Peygamberin geldiği dönemde, bugün bilinen nikâh şeklinin dışında başka türlü evlenme yolları da vardı. Zamanınızı almamak için bunları sadece isim olarak arzedeğim:

- 1- Metres evliliği.
- 2- İki erkeğin, karılarını değış-tokuş etmeleri.
- 3- Sun'î kardeş olan iki erkeğin, karılarını müştereken kullanmaları.
- 4- Aile parçalanmasın diye sadece büyük kardeş evlenip diğer kardeşlerin, onunla idare etmeleri.
- 5- Kısa süreli muvakkat evlilikler.

(1) Hucurat, 13; Zariyat, 49; Nahl, 72; Şuara, 11.

6- İki erkeğin, kendi kızlarını veya kızkardeşlerini karşılıklı trampa etmeleri.

7- Asil bir çocuğa sahip olmak için erkek, karısını eşraftan birine gönderir, kadın ondan hamile kaldığı anlaşılınca kadar kocası ona dokunmaz, böylece asil bir çocuk kazanılmak istenirdi.

8- Bir kadın, en az on kişi ile temasta bulunurdu. Hamile kaldığında temasta bulunduğu erkeklerden birini çocuğun babası olarak tespit eder, erkek de buna asla karşı çıkamazdı.

9- Üvey anne ile evlenilirdi. Bir erkek ölür veya karısını boşarsa, adamın büyük oğlu, üvey annesi henüz evden kaçamadan üzerine hırkasını atabilirse, onunla evlenmiş sayılırdı.

Bunlar, Arabistan'daki durum. Diğer ülkelere de çok kısa bir göz atalım:

Eski Yunan ve Roma'da kadın, hiçbir hakka sahip değildi. Romalı filozof Seneka:

“Kadınlar bir ömür boyu, yaşlarının sayısından daha fazla erkekle evlenebiliyorlardı.” der.

Eflatun da:

“Kadın, elden ele orta malı olarak gezmeli.” diye söyler.

İngiltere'de 16. asra kadar kadın, İncil'e bile el süremezdi, çünkü mundar sayılıyordu.

Bir kıyaslama yapabilmek açısından şunu da söyleyeyim:

Hız. Peygamber vefat edince, Kur'ân tek bir kitap haline getirilmişti. Dünyada tek bir nüshası bulunan bu Kur'ân'ın, muhafazası için Hız. Ömer'in kızı Hafsa'ya verilmiş ve ölünceye kadar da onda kalmıştı.

İngiliz Psikoposu Dour: “18. asra kadar kadın, kocasının sofrasına bile oturamaz, sorulmadan konuşamazdı.” der.

İran'da da kızkardeşlerle evlenilirdi.

Hâsılı, kadın ve âile konusunda bütün dünyadaki uygulama tam anlamıyla yüz kızartıcı bir manzara arz ediyordu.

İşte İslâm, kadını ve âileyi böyle bir ortamda buldu.

Şimdi de İslâmın, kadına ve aileye nasıl baktığını görmeye çalışalım:

Prensip olarak erkek ve kadın, birbirinin misli ve benzeri olan iki ayrı varlıktır. Her ikisi de kişilik sahibidir. Eşittirler; Allah ve hukuk önünde

eşit haklara sahiptirler. Ne erkeğin kadına, ne de kadının erkeğe tercihi söz konusu değildir. Tercih, sadece inanç ve davranışlar açısından yapılabilir. Kur'ân-ı Kerim, Hz. Nuh ile Hz. Lut'un karılarını imansızlıklarından dolayı cezaya çarptırıldıklarını açıklarken⁽²⁾, Firavun'un karısı Asiye'yi de saygı ile anmaktadır⁽³⁾.

Her ne kadar İslâmın kadınları hor gördüğü nakaratı devamlı tekrar edilirse de, hakikat bunun tam tersinedir. Hem Kur'ân-ı Kerim, hem de Hz. Peygamber insan cinsi ile ilgili bütün düzenlemelerinde erkekle kadını eşit görmüştür. Hatta Hz. Peygamber "*Salıha bir kadını dünyanın en hayırlı nimeti*" diye tarif eder⁽⁴⁾. Kadını, dünyada sevgi ve saygıya lâyık en hayati değerlerin başında görür⁽⁵⁾.

Halbuki batılı kadın, ilk defa 1789 Büyük Fransız İhtilâlinden sonra erkeklerle eşit haklara sahip olmak isteğini dile getirebildi. Tabi yine de batılı erkeklerin şaşkınlıktan dudakları uçukladı.

Batıda kadın, bu haklarını alabilmek için çok uzun ve zorlu mücadeleler vermek zorunda kalmıştır. Ama İslâm, kadını böyle bir zahmetten kurtarmıştır.

İslâm, hukukî açıdan erkekle kadın arasında fark görmez. Hatta bazı haller de kanun, kadından yanadır. Meseleyi fazla uzatmadan söylemek gerekirse İslâm, kadının gaspedilen hakkını alıp kendisine teslim etmiştir. Binaenaleyh belki batıda kadın hakları sorunu olabilir, ama İslâmın hâkim olduğu ülkelerde böyle bir sorun söz konusu olamaz, olmaması gerekir. Her ne kadar bugün İslâm ülkelerinde de kadın hakları mücadelesi görülüyor ise de, bunun sebebi; kadına İslâmın tanıdığı hakları vermemenin, âileyi İslâmın öngördüğü ölçülerden sıyrmanın ve özellikle tamamen batıya özentinin ürünüdür.

Şimdi meseleyi âile bazına indirgeyelim:

Kur'ân-ı Kerim, evlenmeyi emreder⁽⁶⁾. Öyleyse âile kurmak, herşeyden önce Allah'ın emrine itâattir. Bu itibarla da ibadettir.

Sonra Hz. Peygamberin evlenmeyi emreden pek çok hadisi vardır. Hatta evlenmekten kaçınanları "*Benim yolumdan ayrılanlar*"⁽⁷⁾ diye kınar. O, evlenmenin aynı zamanda bütün Peygamberlerin de sünneti

(2) Tahrir, 10.

(3) Tahrir, 11.

(4) Müslim, Rada, 59.

(5) Mikât, II, 669.

(6) Nûr, 32.

(7) Buharî, Nikâh, 1.

olduğunu söyler⁽⁸⁾. “İnsan, evlenmekle dininin yarısını tamamlamış olur.”⁽⁹⁾ der.

İslâm hukukçuları da aile kurmayı, Allah yolunda cihad etmekle karşılaştırmışlar ve aile kurmanın daha hayırlı bir iş olduğunu söylemişlerdir.

İslâm, evlenmekten kaçmayı hayattan kaçmak gibi görür. Gerçekten bu tutum, yaratılış kanunlarının fonksiyonlarını tabii bir şekilde icra etmesinden kaçmaktır. Derbederliktir, sorumluluktan kaçmaktır. Kayıtsızlıktır, başıboş ve havaî bir hayat yaşamaktır.

İslâm, evlenmenin pek çok faydası olduğunu söyler:

1- İlk olarak neslin devamı sağlanır.

Nesil, yani çocuk insan gönlünün, vücudunun ve kanının bir parçasıdır. İnsan yavrusu, diğer bütün canlıların yavrularından çok daha uzun süreli ve çok daha büyük bir ihtimam ve alâka ister. Sevgi, şefkat, bakım ve terbiye ister. Bütün bunlar, ancak sıcak bir aile yuvasında verilebilir. Kaldı ki hayvan bile, tam bir kudrete sahip olduklarından emin olmadıkça, yavrularını kendi hallerine bırakmaz.

Alie, çocuğun sadece vücudunu değil, duygularını da besler. Ruhunda fazilet tohumlarını eker.

Aileden mahrum küçücük yavruların ruhlarında ne büyük savaşların cereyan ettiğini anlatmak mümkün değildir..

Çocuk için aile bir ihtiyaç olduğu kadar, anne baba için de çocuk bir ihtiyaçtır. Hem ruhî, hem fizikî bir ihtiyaçtır. Tam doğumla birlikte anne memesinde sütün toplanması, neyin ifadesidir?.. Yeni doğan çocuğa, annesinin memesini emmesini ana karnında mı öğrettiler?...

Herkes bilir ki, hiç kimse dünyada karşılıksız iş yapmaz. Ama bakıyoruz anne babaya, çocukları için gönüllü birer amele, fedakâr bir hizmetçi gibidirler. Onlar için gençliklerini, rahatlarını, sağlıklarını feda ediyorlar. Peki, karşılığında ne bekliyorlar?.. Hiçbir şey!.. Bu hizmette egoizm ve çıkar düşüncesi yoktur, feragat ve fedakârlık vardır. Böyle, çocuk da önce egoizmle değil, feragatle tanışmış olur.

Çocuk yetiştirmek konusu, özellikle kadına verilen çok enteresan bir güç-kuvvettir. Bu kuvvet olmasaydı, hamilelik ve doğum sıkıntılarına nasıl katlanırdı?.. Aylarca karnında, yıllarca kucağında, bir ömür boyu

(8) Tirmizi,

(9) Mişkât,

gönlünde taşımaya nasıl dayanılırdı?.. O küçük yaramazın herşeyi kırıp dökmesine, evin altını üstüne getirmesine, her tarafı pisletmesine nasıl tahammül edilirdi? Bütün gün yorgunluktan bitap düşen kadın, geceleri de istirahatini ve tatlı uykusunu nasıl feda edebilirdi? O tatlı belânın dırılıtları, sızlanmaları nasıl sineye çekilirdi?..

2- Aile, aynı zamanda medenî bir ihtiyaçtır. Evlilik insanı, ferdiyetçilikten sonra hayata geçirir. Onu sosyal ve medenî bir varlık yapar. Ona toplumun bir elemanı olduğu şuurunu verir. Sorumluluk duygusu kazandırır. Muntazam ve mazbut bir hayat yaşamaya, kanun ve nizamlara uymaya, herkesle iyi ilişkiler kurmaya sevkeder.

3- Aile, ruhî bir ihtiyaçtır. Kur'ân-ı Kerim, aileyi; “huzur ve sükûna ermek, eşler arasında sevgi, şefkat ve merhamet meydana getirmek”⁽¹⁰⁾ gerekçesine dayandırır. Aile, insanın ruhî boşluğunu doldurur. İnsan, aile yuvasındaki istikrarı huzuru ve sükûnu hiçbir yerde bulamaz. Aile dışı ilişkiler, insanı ancak şiddetli bir ruhî anarşiye ve doyumsuzluğa götürür.

Aile; ülfet ve muhabbet, arzu ve hasret, sevgi ve şefkat, feragat ve sorumluluk gibi pek çok ulvî duygunun kaynağıdır. Bunlar, hayat boyu devam eden ve kolay kolay başka bir yerde de kazanılamıyan duygulardır. Böyle asil duygular, erkek ve kadının bir anlık beraberliği ile elde edilemez.

Aile; ahlâk, iffet, şeref, namus, haysiyet ve fazilet gibi yüce değerlerin de kaynağıdır.

Bunların olmadığı yerde devamlı bir ruhî açlık, bir doyumsuzluk, dinmeyen bir arzu ve ihtiras insanı kemirir durur. Batı ailesinin en büyük problemi işte buradadır.

4- Aile, insanı kötülüklerden korur. “Viran olası hanede evlad ü ıyal var” tekerlemesini hatırlayın ve ailenin, nasıl pek çok yanlış işlerin yapılmasına engel olduğunu düşünün.

5- Aile, her canlının yaratılışında mevcut olan cinsiyet içgüdüsünü en temiz ve en meşru bir şekilde tatmin etmenin yegâne yoludur. Eğer aileyi zayıflatırsanız, fuhşa ve her türlü cinsî sapıklığa kapı açmış olursunuz. Bu da, toplumun ahlâkını felce uğratar. Ülkede sefahate yol açar. Böyle bir neticeden şüphesiz bütün toplum zarar görür, ama en büyük zararı kadın görür. Onu, kullanıldıkça atılan bir paçavra haline getirir.

(10) Rum, 21.

En basit işlerde bile belli bir disiplin şartına uyulması gerekir. Bütün toplumun ahlâkını, neslin geleceğini ilgilendiren hayatî konularda herkesin elini - kolunu sallayarak istediğini yapmasına öncelikle devlet müdahale etmelidir. Esasen devletin varlık sebebi de canımızı, malımızı, namus ve şerefimizi korumak değil midir?

Son zamanlarda devlette âile konusunda böyle bir iradenin belirmesini şükranla karşılamak gerekir. Ancak bir taraftan aileyi koruyalım diye çalışırken, öte yandan her türlü vasıtalarla, basınla, tv. ile hergün aileyi topa tutmak da çifte standarttır.

Kadın hakları ile ilgili yapılan tartışmalı toplantılarda karı ile kocayı, sanki birbirinin gözünü oymaya hazır iki düşman gibi göstermeye çalışmakla, keza gençlik programlarında gençlere ilk düşman olarak anne babayı göstermekle Türk ailesine hangi mesaj verilmek istenmektedir?

Asi gençliği adeta yüreklendirmek, evden kaçan gençleri bile anne baba baskısından kaçan “özgürlük savaşçıları” gibi göstermek, çıkar yol mudur?

İslâmın tesis ettiği aile düzeninde eşler düşman değil, karşılıklı hak ve sorumlulukla birbirine bağlıdır. İslâmda aile, adeta iki vücudun tek vücut haline gelmesidir. Tasada ve sevinçte beraberliktir. Allah “*Erkekler kadınlar için, kadınlar da erkekler için birer elbise gibidirler.*”⁽¹¹⁾ buyurur.

İslâm aile düzeninde kadının hiçbir hakkı olmadığı serenatının kanaatimce iki ayrı sebebi olabilir:

- 1- İslâmı bilmemek.
- 2- Din düşmanlığı.

Şimdi meseleye bakalım:

1- İslâm dininin aile konusunda getirdiği ölçülere göre, ailede kadının hiç bir malî sorumluluğu yoktur. Yani ailenin masrafı ve gideri kadının sorumluluğunda değildir. Buna karşılık evde idare kadındadır, çünkü Hz. Peygamber onu evin çobanı-yöneticisi olarak tarif etmiştir. Hatta kadın zengin, kocası fakir olsa, hukuken kadın kendi malından aileye harcama yapmak zorunda değildir.

Medenî kanunumuzun 151 ve 261. maddelerine göre ise, ailenin işe ve masraflarına erkek ve kadın müştereken katılırlar.

(11) Bakara, 187.

Bu arada şunu da söylemeliyim: İslâm dininin getirdiği ölçülerde söz konusu olan hukukî sorumluluktur. Yoksa huzurlu ve uyumlu bir ailede ne erkek ve ne de kadın, elbetteki hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz.

Ayrıca kadın, kendi şahsî malında da tam bir mülkiyet ve tasarruf hakkına sahiptir. Ticaret yapar, hibe eder, vakfeder, kiraya verir, her istediğini yapar. Bunun için kocasından izin almak zorunda da değildir.

Halbuki İngiltere dışında Avrupa ülkelerinde daha 50 yıl öncesine kadar kadının bütün şahsî malı, evlendiğinde, hukuken kocasının malı sayılıyordu. Kadının, aile servetinde hiçbir tasarruf hakkı yoktur.

İslâma göre kadın, kocasının malından kendine, çocuklarına ve evine meşrû ölçüler dahilinde her türlü harcamayı yapabilir. Allah rızası için dağıtabilir. Bunun için kocasından izin alması da gerekmez.

Buna mukabil erkek, karısının malından, onun iznini almadan Allah rızası için dahi harcama yapamaz.

Bütün bunları siz, kadına verilen bir hak, ona tanınan bir ayrıcalık olarak mı değerlendireceksiniz, yoksa vicdanınızı söndürerek yine de haksızlık ve kadının horlanması diye mi ahkâm keseceksiniz?...

Bu, meselenin mali yönüdür.

2- Gelelim çalışmak konusuna:

İslâm hukukuna göre; kadının dışarda çalışmasını bir tarafa bırakın, evde bile çalışmak zorunda değildir. O, her türlü ev işlerini görmekle hukukî açıdan mükellef değildir. Kocasını, örf'e göre yeteri kadar hizmetçi tutacak, ev işlerini görecektir.

Tekrar edeyim; bu, hukukî açıdan böyledir.

Hz. Peygamberin hayatına baktığımızda görürüz ki; o dönemde ev işleri adına hiç de önemli bir iş olmadığı halde, en basit ev işlerinde bile hanımlarına yardım ederdi. Hz. Aişe:

“Peygamberiniz, ayakkabısını tamir eder, elbisesini diker, koyun sağlar, her türlü ev işlerinde hanımlarına yardım ederdi. Odayı süpürür, hayvanlara yemlerini verirdi.” der⁽¹²⁾.

Kadın, doğurduğu çocuğu emzirmek istemediği takdirde, kocayı bir süt anne tutmaya mecbur eden statüyü sadece İslâm dini getirmiştir.

Bunları siz, İslâmın kadına tanıdığı bir ayrıcalık olarak da düşünebilirsiniz, veyahut İslâm kadını zararlı bir varlık gördüğü için, onun sütü

(12) Mişkât, 5822.

ile çocuğu zehirlememek için böyle yapıyor da diyebilirsiniz... İnsafınıza kalmış!...

Kadının ev dışında herhangi bir iş kolunda çalışmasına gelince:

İslâm, kadını evde çalışmaya mecbur etmediği gibi, dışarda da onu çalışmaya zorlamaz. Bir anlamda çalışıp kazanmak da, kadın için bir zaruret değildir. Çünkü kocası onun adına da çalışıp kazanacak ve her türlü ihtiyacını karşılayacaktır. Bu bir lütuf değil, hukuktur.

Kadını dışarda çalışmaya zorlarsanız, bazı olumsuz sonuçlarını da göze almak zorundasınız. Herşeyden önce bu, kadına hak vermekten ziyade, kadını ağır bir işçi durumuna sokmaktır. Çünkü kadın sabahleyin erkenden kalkıp evinin işini yapacak, çocuklarını-kocasını yolcu edecek, sonra kendisi gidip 8 saat mesai yapacak, sonra da eve gelip ne kadar süreceği bilinmeyen ev mesaisinin altından kalkacak... Bunun için süpermen olmak lâzım. Bu, haksızlıktır, insanın tahammül edebileceği bir statü değildir.

Meseleye ekonomik ihtiyaçlar açısından bakılacak olursa, bu konuda bazı Avrupa ülkelerinde yapılan bir uygulamayı hatırlatmak isterim. Bilmediğim kadarıyla Avrupanın bazı ülkelerinde, eğer karı ve koca her ikisi de çalışıyorsa, maaşlarından çok büyük bir vergi kesimi yapılır. Şayet eşlerden sadece biri çalışıyorsa, vergi kesimi asgari sınırdan tutulur. Batıdaki bu uygulama, belki de ailede eşlerden birinin çalışması gibi bir gayeye mebni olabilir mi bilmiyorum.

Netice olarak şunu söyleyelim:

Herşeye rağmen kadın çalışmak istiyorsa, din asla onun elini-kolunu bağlamaz. Gayet tabii çalışabilir. Nitekim Hz. Peygamber döneminde kadınların hastabakıcılık, öğretmenlik, aşçılık gibi işlerde çalıştıkları, hatta cepheye gittikleri, ailenin geçimi için zamanın öngördüğü her türlü işleri yaptıkları bilinmektedir. Hz. Aişe'nin ordu komutanlığı yaptığı bilinmektedir. Hz. Ömer de kendi döneminde, Şifa adında bir hanımı, çarşı ve pazarların teftişi için müfettiş olarak görevlendirmişti.

Gaye; narin yapılı ve ince ruhlu kadını, bütün gün hayat mücadelesinin zorlu dalgaları ile boğuşturup yıpratmamaktır.

Ülkemizde çalışan kadınların çocuklarına bakmak için yeterli ölçüde yuva ve kreşlerin olmadığı da acı bir gerçektir. Kaldı ki çocuğun ruhunda ailenin meydana getirdiği boşluğu hiç kimse dolduramaz. Dünyanın bütün oyuncakları, bir annenin sıcak bir gülümsemesine bile denk de-

ğildir çocuk için... Çocuk özellikle ilk yıllarda, öz kardeşi bile olsa, anne sevgisine ortak kabul etmez. Halbuki yuvalarda 20 çocuk sunî bir anneye ortaklırlar.

Bütün medenî ülkelerde çocuk yuvaları, çocuk ıslah evleri, çocuk mahkemeleri kadınlar için sığınma evleri yapılmıştır. Bunlar hiç şüphesiz ki güzel şeylerdir. Ama bütün bunların varlığı, ailenin önemsiz görülmesine gerekçe sayılmamalıdır.

3- Eşlerin karşılıklı münasebetlerine gelince:

Allah, erkeklere hitaben şöyle der:

"Hanımlarınızla iyi geçininiz."⁽¹³⁾

Burada hitabın erkeklere yöneltilmesi, dikkat çekici bir ikaz mahiyetindedir.

Bu konuda Hz. Peygamberin de birkaç sözünü arzedeğim:

"Kadın hakları konusunda Allah'tan korkun."

"Sizin en hayırlınız, hanımlarına karşı en hayırlı ve en nazik olanınızdır."⁽¹⁴⁾

"Kadınlar, erkeklerin dengi, benzeri ve tam bir eşidir."

"Hanımlarınızı dövmeyiniz."⁽¹⁵⁾

"Hanımlarınıza kötü söz söylemeyin. Ona ve yaptığı işlere "çirkin" demeyin. Sakın yüzüne vurmayın."⁽¹⁶⁾

Bütün bunlar, Hz. Peygamberin bütün müslümanları bağlayıcı sözleridir.

İslâm dini, bir erkeğin işi dışındaki bütün zamanını hanımına ayırmasını kaideleştirir. İşinden çıkınca derhal sıcak yuvasına, hanımının ve çocuklarının arasına dönmesini ister. Ona sokakların, kahvelerin yolunu göstermez.

Çünkü kadın, kocasının kendisiyle devamlı ilgilenmesini ister. Değerinin takdirini arzu eder. Bu ilgiyi göremeyince rahatsız olur. İstatistiklere göre, kadının başka taraflara kaymasının ana sebebi, kocasının ilgisizliğidir.

Hz. Peygamber şöyle der:

(13) Nisa, 19.

(14) Tirmizî, Rada, 11.

(15) Ebû Davud, Nikâh, 43.

(16) Ebû Davud, Nikâh, 42; İbn Mace, Nikâh, 3.

“İnsanın oynadığı bütün oyunlar boştur, ama hanımıyla oynaması haktır.”

Dayak konusuna gelince...

Prencip olarak hiç kimsenin bir başkasına el kaldırması caiz değildir.

Hz. Peygamber, cahiliye dönemindeki kadının seviyesini yükseltmek için önce müslümanlara “Kadınları dövmeiniz.” diye emir verir. Ancak bir müddet sonra erkekler, hanımlarının huysuzluğundan, dikbaşlılığından şikâyete başladılar. Bunun önünü alabilmek için de dövme yasağını kaldırmasını istediler. Hz. Peygamber önce nasihatla ve telkinle, olmazsa tehditle, olmazsa gücendiğini belli etmekle uyum sağlamasını, bu da fayda sağlamazsa incitici olmamak kaydıyla dayağa izin verir. Bilahare hanımlar, kocalarının kendilerini dövdüklerinden şikâyete geldiler. O zaman da:

“Hanımlarınızı dövmeiniz. Hanımlarını dövenler, sizin hayırlılarınız değildir.”⁽¹⁷⁾ buyurdu.

İslâm hukukçuları da, Hz. Peygamberin “incitici olmamak” kaydından hareketle:

1- Kadınların asla yüzüne vurulamıyacağını,

2- İstenilen neticenin elde edilemeyeceği önceden bilinirse yine asla vurulamıyacağını,

3- İncitici şekilde vurulursa kisası gerektireceğini söylemişlerdir.

Ama bu konuda nihai hüküm, Hz. Peygamberin az önce naklettiğim sözüdür:

“Hanımlarınızı dövmeiniz. Hanımlarını dövenler, sizin hayırlılarınız değildir.”

Bu meselede, dövmei sanki İslâm farz kılınmış gibi yanlış bir anlayış maalesef yaygındır. Halbuki İslâm, dövmenin önünü almaya çalışmıştır. Çünkü bütün tarih boyunca erkekler karılarını hep dövmüşlerdir.

Günümüzde medenî ülkelerde bile, kanun izin vermese dahi dövme olayı yeryüzünden kalkmadı. İngiltere sokaklarında kocaları tarafından dövülen yüzü-gözü şişmiş kadınları görmek sıradan bir olaydır.

Ben, bir müddet Belçika'da devlet okullarında görev yaptım. Zaman zaman bayan öğretmenlerin yüzü-gözü şiş okula geldiklerini gördüm. Ne oldu? diye sorunca, “Kocam dövdü.” derlerdi.

(17) Tac, II, 326.

Samsun'da oturduğum evin karşısında bir Amerikalı aile oturuyor. Bazen karısını öyle dövüyor ki, bütün apartman ayağa kalkıyor.

Görülüyor ki dövme olayı, modern ailelerde daha yaygındır. Zaman zaman gazetelerimizde kocaları tarafından dövülen bazı sanatkarlarımızın yüzü-gözü şişmiş resimlerini de görürüz.

Dayak yiyen kadın da genellikle bunu sineye çeker. Gerçi polise gidebilir. Ama nihayet polis teskin edecek, nasihat edip barıştıracaktır. Kadın eve geldiğinde belki polise gittiğinin hesabını da vermek zorunda kalacaktır. Şüphesiz mahkemeye de gidebilir, ama o zaman da yuvasının yıkılma tehlikesi vardır.

İslâm dini ise, bu konuda cezaî müeyyide öngörür. Bu ceza da dayak atan erkeğe kısas yapılmasıdır. Zannediyorum bu da, dayağı caydırıcı bir unsurdur.

Netice olarak İslâmî ailede ölçü, Hz. Peygamberin ailesidir. Hz. Peygamber ise hanımlarına el kaldırmayı bir tarafa bırakın, en küçük gönül kırıcı bir söz bile söylememiştir. O, hanımlarını daima hoş tutar, asla gönüllerini incitmezdi. Daima güler yüzlü davranır, katiyen kırıcı söz kullanmazdı. Son derece nazikti.

Hz. Peygamber birgün bir yerde bal yemişti. Hanımı Hz. Aişe'nin yanına gelince, O'na ağzının koktuğunu söyledi. O son derece nazik Peygamber de bir daha bal yememeğe yemin eder. Çünkü o, ufacak bir ağız kokusu ile dahi olsa, hanımlarını rahatsız etmek istemezdi⁽¹⁸⁾.

İşte İslâmî ailede ölçü budur.

Tabi burada alkol vs. ile leş gibi kokan bir ağızla hanımlarının yanına gelenleri de hatırlamak gerekir.

4- Dinî sorumluluk açısından meseleye bakacak olursak; bu konuda erkekle kadın arasında tam bir eşitlik vardır. Teklif her ikisine de eşit olarak yapılmış ve her ikisi de yaptıklarının karşılığını eşit olarak alacaklardır.

Ailede kadın tam bir vicdan özgürlüğüne de sahiptir. Bir erkek hiçbir şekilde karısını, dinini veya mezhebini değiştirmeye asla zorlayamaz.

Hasılı İslâmî ailede kadın; evlenme akdiyle ne ailesinin ismini, ne kendi din ve mezhebini, ne de mal ve mülkünü asla kaybetmez.

Şimdi sormak ihtiyacını duyuyorum.

(18) Buharî, Tefsir, 66/1-2.

Kadının her türlü ihtiyacının kocası tarafından görülmesi, kendisine asla kötü söz söylenmemesi, ne evde ne de dışarda çalışmaya mecbur edilmemesi, dinine mezhebine karışlamaması, istediği şekilde keyif çatarak çoluk çocuğu ile huzur içinde hayatını geçirmesi kadını hor görmek midir?...

Eğer aileyi ve gelecek nesli kurtarmak düşünülüyorsa, ona yüce Yaratıcının uygun gördüğü statüyü vermek gerektiği fikri üzerinde de durulmalıdır. Eskiye kötölemek, kimseye birşey sağlamaz. Kaldı ki kötülenler de, yenilik adına hangi ahenkli aileyi getirebilmişlerdir?... Aileye hangi huzuru ve mutluluğu kazandırmışlardır?

Eğer gerçekler tersyüz edilip batı ailesi örnek gösterilirse, artık anlamak ve görmek lâzımdır ki, batıda aile bitmiştir. Orada çocuk anneler vardır. Orada üç çocuklu bekârlar vardır. Orada seks cinneti vardır. Orada ıslah evleri, sığınma evleri, çocuk yuvaları, huzur evleri vardır. Orada aile lokanta gibidir. Acıkınca yemek yenir. Orada aile otel gibidir, yorulunca yatıp uyunur.

Hasılı orada belki pek çok şey vardır ama, aile yoktur.